

Pesta 18/30 martiu.

Va esfi dominec'a. | Redact. : strad'a lui Leopoldu nr. 32.

Nr. 11.

Anulu IX. — 1873.

Pretiulu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

„Revist'a Contemporana.“

O publicatiune literaria de 'nalta importanția s'a ivitu de curendu in literatur'a nôstra.

O revista pentru litere, arti si sciintie.

Ea se numesce „Revist'a Contemporana“, si va aparé la Bucuresci in fîa-care luna odata.

Redactorulu?

Acésta revista n'are redactoru — numitul. „N'avemu redactoru, nici redactori, — scrie unulu dintre colaboratorii ei, dlu Pantazi Ghica, in „Romanulu“, — suntemu o republica de ómeni de litere, grupati in acel'a-si scopu : „respondirea literilor si a sciintielor.“ Unu omu s'a devotatu binelui comunu, Petre Grandisteau. Elu face cea d'antâiu misa de fonduri, elu inaintéza cheltuielile: déca le vomu scôte, bine; déca nu, remane dinsulu cu banii din punga afara. Negresitu, cà se voru gasí intre noi ómeni discreti si onesti, cari sè nu-lu lase in paguba, dar acést'a este partea aleatâria a lucrului: cestiunea este, cà e o lucrare de devotamentu si de abnegatiune, ca tóte lucrările literarie si sciintifice in tiér'a nôstra. — Avemu unu administratoru, totu pe Petre Grandisteau; elu este colaboratoru, redactoru, banchieru si administratoru. Politic'a militanta, politic'a de partite, de lupta, de vrajba, de gâlcéva, este cu desevêrsire gonita, si n'o primim'l intre noi in nici o scriere.“

E bine, nou'a revista n'are redactoru numitul; ea se poate înse mandri cu colaboratori eminenti, de primulu rangu in literatur'a nôstra.

Indata in brosiur'a prima si-au datu concursulu loru dnii: V. A. Urechia, V. Aleșandri, G. Sionu, G. Schina, G. Creteanu, Dr. Rômnicianu, M. Zamfirescu, S. C. Michailescu, Pantazi Ghica, — cu opurile inregistrate in rubric'a nôstra „literatura“ din nrulu trecutu, dintre cari reproducem in nrulu presinte poesi'a dlu Alesandri.

Astu-felu apoi nou'a intreprindere literaria de siguru va contribui multu la „respondirea literilor si a sciintielor.“

Care Romanu sè n'o salute dara cu bucuria?

Importanti'a „revistelor“ e mare in orice literatura. Ele au unu rol fôrte ponderosu in marea opera a civilisatiunii si culturei națiunale. Aparendu mai a rare-ori decâtul diuariile, ele au timpulu fisicu, d'a poté stá totude-una la innaltîmea unui organu literariu. — Astu-felu ele potu cu mai multu succesu sè conduca, sè controleze, sè desvólte, sè curațiesca gustulu literariu.

Aceste reviste de comunu si-esercita inrirea in dôue moduri: prin producere propria, si prin critica. Pe de o parte ele publica lucrări de modelu, — éra de alt'a prin critica serioasa

coregu pornirile gresite si tindu a introduce o directiune mai salutaria.

Tôte natiunile mai culte au asemene re-viste. Si noi Romanii amu avutu deja dôue: „Revist'a Carpatiloru“, redactata de G. Sionu, si „Revist'a Romana“ de sub redactiunea lui Alesandru Odobescu; acést'a din urma s'a si urcatu la innaltimea unei reviste moderne. Doree inse, că si acést'a si aceea au trebuitu sè incete din caus'a indiferentismului tradițiunalu la publiculu nostru cétitoriu.

Dorim ca „Revist'a Contemporana“ să fie mai norocosa decât sororile ei repausate!

Incătu pentru cuprinsulu brosiurei prime, numai o observatiune ni permitemu. In ea vedemu represintata numai un'a parte a revistelor de acestu genu, partea productiva; a dōu'a inse, adeca partea criticăria lipsesc cu desevêrsire.

In interesulu literaturrei nóstre dorim, ca in brosiurele vîitórie sè vedem represintat si acestu ramu literariu, fara care nici o literatura nu pôte inaintá, si fara care colaboratorii acestei reviste nu voru poté realizá deplinu programulu loru: „respendirea literilor si a sciintielor.”

Iosif Vulcanu.

O séra de érna.

erdelele-su lasate si lampele aprinse,
In soba arde foculu, tovarasiu mangaiosu,
Si cadrele-aurite, ce de pareti sunt prinse,
Sub palid'a lumina aparu misteriosu.

Afara plóua, ninge, afara-i vijelía
Si crivetiulu alérga pe campulu innegritu;
Ér eu, retrasu in pace, asceptu din ceriu sè vie
O dína dragalasia cu glasulu auritu.

Candu ochiu-mi intelnesce si-admira o cadină,
Ce 'n cadrulu ei se 'n tinde alene pe covorul.

Frumósa, alba, juna, cu formele rotunde,
Cu pulp'a marmuría, cu sinulu dulce valu ;
Ea pare Zea Venus candu a esítu din unde
Ca sè arate lumii frumosulu idealu.

Alature apare unu campu de aspra lupta,
Petatu cu sange negru, acoperit u cu morti.
Unu june 'n florea vietii stringêndu o spada rupta
Tîntesce ochiu-i vestedu pe-a Vecinicieei porti.

Apoi a mea privire prin casa ratacinda
Cu jale se opresce pe unu orasius tacutu,
Veneti'a, regina ce 'n mare se oglinda,
Far'a vedé pe frunte-i splendórea din trecutu.

O lacrima... dar éta plutindu pe-a marei spume
O sprintena corveta, unu repéde-aleyonu;
Si éta colo 'n ceriuri pribégile din lume,
Cucórele in síruri sborandu spre orizonu.

O! farmecu, dulce farmecu, a vietii caletória,
Profunda nostalgia de linu, albastru ceriu!
Doru gingasiu de lumina, amoru de dulce sôrë,
Voi mă rapiti candu vine in tiéra asprulu geru! . . .

Afara ninge, ploua, si aprig'a furtuna,
Prin negr'a 'ntunecime respande reci fiori,
Er eu visezu de plaiuri pe care alb'a luna
Revarsu-unu valu de auru ce seurge printre flori.

Vedu insule frumose si mari necunoscute,
Si splendide orasie si lacuri de smaraldu,
Si cete de selbatici prin codri desi perdute
Si dîne voluptose ce intr' amurgu se scaldu.

Prin fumulu tigaretei naltiandu-să 'n spirale
Vedu eroi care luptă pe campulu de onor;
Si 'n tainice saraiuri minuni orientale,
Ce sufletulu ingana cu visuri de amoru.

Apoi inchipuirea si-stringe-a sa aripa ;
Tablourile toté se stergu, dispara incetu,
Si mii de suvinire me 'mpresoru intr'o clipa,
In faci'a unui dulce si dragalasiu potretu.

Atunci inim'a-mi sbóra la raiulu vietii mele,
La timpulu multu ferice in care-am suferit;
Si-atunci paduri si lacuri, si mari, si flori si stele,
Intóna pentru mine unu imnu nemarginitu!..

Asié 'n singuritate pe candu afara ninge,
Gandirea mea se primbla pe mandri curcubei,
Pana ce focu 'n soba, si lamp'a 'n globu se stinge,
Si catielusiu-mi salta de pe genuchii mei.

Mircesci.

V. Alesandri.

Emilia Galotti.

Drama in 5 acte de G. E. Lessing. —

(Urmare.)

Conti.

Mi-vine mai sè crediu, principe, că pe langa arte voiesci a remunerá inca si altu-ceva.

Principele..

Oh, artistu jalusu! Nici decum! Audi, Conti, câtu vei voi. (Conti ese.)

SCEN'A V.

Principele.

Câtu va voi elu! (Catra portretu.) Pe tine te posedu pentru acelu pretiu, inca pré ieftinu. Ah! frumósa opera de arte, este adeveratu că te posedu? Cine te va posede óre pe tine inca si mai frumosu capu d'opera alu naturei! Ce vei cere pentru elu, onesta mama! Pretinde! Mai bucurosu te-asiu cumperá, farmecatória, de la tine insa-ti! Acestu ochiu, plinu de gracia si modestia! Acésta gura! si candu se intre-deschide pentru de a vorbi! candu suride ea! Acésta gura! Audu venindu. Sun inca pré jalusu de tine. (Intorcêndu portretulu spre parete.) Va fi Marinelli. De nu asiu fi disu sè-lu chiame! Ce diminétia nu asiu avé!

SCEN'A VI.

Marinelli, Principele.

Marinelli.

Altétia, me vei scusá. Nu eram pregaritul pentru unu ordinu atâtu de timpuriu.

Principele.

Capetasem gustu sè iesu la preambulare. Diminéti'a era atâtu de frumósa. Dara acum a trecutu si am pierdutu placerea. (Dupa o mica pauza.) Ce este nou, Marinelli?

Marinelli.

Pe câtu sciu eu, nimica de importantia. Comites'a Orsina s'a intorsu eri in cetate.

Principele.

Aicea zace deja salutarea ei de diminéti'a. (Aretandu spre scrisórea ei.) Séu că va fi altu-ceva! Nu sun de locu curiosu sè o sciu. Ai vorbitu cu dins'a?

Marinelli.

Din nefericire nu-i sum eu óre confiden-tulu ei? Inse déca me voiu mai face éra-si alu vre-unei dame, careia i va trece prin minte sè Te iubésca cu tota seriositatea: atunci — —

Principele.

Nu te jurá, Marinelli!

Marinelli.

Da? Intr'adeveru, principe? S'ar pute totu-si intemplá? Oh, apoi atuncea comites'a pote nu este pré injusta.

Principele.

De siguru, fórte injusta! Insotírea mea cu principes'a de Massa, ce este aprópe, pretinde categoricu, ca sè intrerupu ori ce relatiuni de astu-feliu de natura.

Marinelli.

Déca ar fi numai acést'a: atuncea se pré intielege, că Orsina ar trebuí sè se supuie sôr-te sale, tocmai ca si principele la a sa.

Principele.

Ce nediscutabilu este mai aspra ca a ei. Anim'a mea devine victim'a unui miserabilu interesu de statu. Pe a sa nu are decâtu sè si-o retraga, — nu inse sè si-o vindia fara voi'a sa.

Marinelli.

Sè si-o retraga? Pentru ce sè si-o retraga? intréba comites'a: déca aceea nu este nimica alt'a decâtu o consórte, pe care nu i-o impune amorulu, ci politic'a? Langa o astu-feliu de consórte amant'a inca totu-si mai vede loculu seu. Ea nu se teme a fi sacrificata unei astu-feliu de consórte, ci — —

Principele.

Unei nöue amante. E bine? E bine, Marinelli, nu cumva ai voi sè me numesci culpabilu pentru acést'a?

Marinelli.

Eu? Oh! Principele meu, te rogu nu me confundá nisi decum cu aceea nebuna, pentru a carei causa pledezu — numai din compatisere. Fiindu că ieri intr'adeveru m'a emotionat intr'unu modu fórte straniu. Ea nu voiá sè vorbésca nisi decum cu dta despre caus'a ei. Inse in mijlocul conversatiunii celei mai indiferente i scapă una dupa alta, câte-o frasa, câte-o alusiune, ce tradă turmentat'a ei anima. Cu fati'a cea mai vióia vorbiá despre lucrurile cele mai melancolice si éra-si cu fati'a cea mai trista bufoneriele cele mai ridiculose. Si a luat refugiul la carti, si me temu, că ele i voru da restulu.

Principele.

Totu asié, precum ele i-au datu sermanei sale ratiuni si prim'a lovitura. Inse eu credu, Marinelli, că nu te vei serví de aceea ce cu desobire m'a respinsu, pentru ca sè me intorci éra-si la ea. Déca ea va deveni nebuna din amoru, apoi mai curându séu mai tardfiu ea ar

fi nebunitu si fara de amoru. Dara acuma des-tulu despre dins'a. Sè vorbimu despre altu-ceva! Nu se intempla chiaru nimica in ce-tate?

Marinelli.

Mai numai atâtu, cătu nimica. Fiindu că cununi'a comitelui Appiani, ce se va realisá asta-di, nu este cu multu mai multu decâtú ni-mica.

Principele.

A comitelui Appiani? si cu cine? Pana asta-di nici nu am auditu nimica, că elu ar fi fidantiatu.

Marinelli.

Lucrulua fostu pazit u cu mare secretu. Nici nu merita a se face multa vorba de elu. Vei ride, principe. Inse astu-feliu li se intempla sentimentaliloru. Amorulu le jóca totu-de una farsele cele mai neplacute. O copila fara avere, fara rangu, a sciutu sè-lu prindia in cursele sale, cu putina larva: inse cu multa pompa de virtute si simtiementu, ingeniositate si ce mai sciu eu?

Principele.

Eu credu, că acela, caruia i este permis u fi captivatu asié fara nici o considerare, prin impresiunea ce o esercita a supra-i inocentia si frumsetia — merita a fi mai multu invidiat u decâtú batjocoritu. Si cum se numesce aceea fericita? Fiindu că cu tóte aceste Appiani este — sciu bine că nu-lu poti suferi, totu atâtu de putinu ca si elu pe dta — unu june demnu, unu barbatu frumosu, bogatu si plinu de onore. Eu asiu fi dorit u pré multu sè mi-lu pociu deobleagá. Voiu mai meditá a supra acésta.

Marinelli.

Numai sè nu fia cam pré tardu. Fiindu că dupa cum am auditu, planulu seu nu este nici decum de a-si face carier'a sa la curte. — Elu are de gându sè se retraga cu socf'a sa in văile sale din Piemont: pentru ca sè venese ciute pe alpi si sè dreseze la marmote. Ce ar si puté face mai bine? Aicea si asié nu are ce cautá in urm'a mesalianciei, ce o a incheiatu. Cercul familialor nobile de ací inainte va fi inchisu pentru elu.

Principele.

Incetéza cu familiele vóstre, in cari dom-nesce ceremonialulu, afectatiunea, uritulu si nu arare-ori si indigentia! Dara numesce-mi-o in fine pe aceea, careia elu i aduce acestu sacrficiu mare.

Marinelli.

Este o asié numita Emilia Galotti.

Principele.

Ce ai disu, Marinelli? O asié numita — *Marinelli.*

Emilia Galotti.

Principele.

Emilia Galotti? Este imposibilu.

Marinelli.

Siguramente, Altetia Ta.

Prinnipele.

Nu, dicu eu, acést'a este imposibilu, acést'a nu pote sè fia posibilu. Dta te insielu in nume. Famili'a Galottiloru este mare. O Galotti pote sè fia; inse nu Emilia Galotti, nu Emilia!

Marinelli.

Emilia — Emilia Galotti!

Principele.

Apoi trebue, că mai esiste una, care pôrta ambele aceste nume. Dta si asié ai disu, că o asié numita Emilia Galotti — o asié numita. Despre cea adeverata numai unu nebunu ar fi capabilu sè vorbesca astu-feliu.

Marinelli.

Altetia Ta esti cu totulu iritatu. Cunosci pote pe acésta Emilia?

Principele.

Eu am de a intrebá, Marinelli, nu dta. Emilia Galotti? Fii c'a colonelului Galotti, de la Sabionetta?

Marinelli.

Tocmai aceea.

Principele.

Care locuiesce aicea in Guastalla cu ma-m'a ei?

Marinelli.

Tocmai aceea.

Principele.

Nu departe de biseric'a Tuturoru-Santiloru?

Marinelli.

Tocmai aceea.

Principele.

Cu unu cuventu — (sarindu spre portretu si imanuandu-lu lui Marinelli.) Privesce! Acést'a? Acésta Emilia Galotti? Mai repetéza inca odata afurisitu-ti „tocmai aceea“ si apoi infigimi stiletulu in anima!

Marinelli.

Tomai aceea.

Principele.

Caléule! Acést'a? Acésta Emilia Galotti va deveni asta-di —

Marinelli.

Comites'a Appiani! (Ací principele smulge portretulu din man'a lui Marinelli si lu-a-

Amadeo, ex-regele Spaniei.

runca la o parte.) Cunună va avea locu în liniște la vîlă tatalui ei, langa Sabionetta. Catră amiédi mamă si fică, comitele si pôte inca câtă-va amici, voru pleca într'acolo.

Prințipele, (care plinu de desperare se arunca într'unu fotoliu.)

Astu-feliu dara sum pierdutu! Asiē nu mai voiescu sè traiescu!

Marinelli.

Dara ce-Ti lipsesce, Altetia?

Prințipele, (sarindu spre elu.)

Tradatoriule! ce-mi lipsesce? E bine, eu o iubescu, o adoru. Află acăsta! ce de multu trebuiă sè o sciti voi, toti aceea, carora voru fi placutu mai bine sè me vedeti purtandu eternu infamele catene ale Orsinei nebune! Numai aceea, că dta, Marinelli, care m'ai asiguratu atâtă de desu de sinceră dtale amicitia. Oh, unu principe nu are nici unu amicu! nu pôte sè aiba nici unu amicu! că dta, dicu tocmai dta, mi-ai pututu ascunde, pana in momentulu actualu, într'unu modu atâtă de nelealu, atâtă de malitiosu, pericolulu ce mi-amenintă amorulu: déca ti-voiu iertă vre-o data acăsta, apoi sè nu-mi se ierte nici unulu din pecatele mele!

Marinelli.

Abiē potiu află cuvinte, principe, déca mi-ai si lasă timpu pentru acăsta — de a-Ti esprimă uimirea mea. Iubesci pe Emilia Galotti? Juramentu pentru juramentu: Déca eu am sciutu numai câtu de putinu despre acestu amoru, déca am presupusu câtu negru sub unghie: apoi sè se lapede de mine toti angerii si toti santii din ceriu! Tocmai acăsta voiam sè juru in sufletulu Orsinei. Prepusulu ei retacesce cu totulu pe alta urma.

Prințipele.

Déca este asiē, apoi ieră-me, Marinelli; (aruncandu-i-se in bratie) si me compati-mesce.

Marinelli.

E bine, principe! Recunosci acuma in fine fructulu reservei dtale! „Principii nu au nici unu amicu! nu potu avea nici unu amicu!” Si caușa pentru ce este astu-feliu? Pentru că nu voiescu sè aiba nici unulu. Asta-di ne onorăza cu confidintă loru, ne comunica dorințele loru intregu: si mane le devenim éra-si atâtă de straini, ca si candu nu ar fi schimbatu nici unu cuvantu cu noi.

Prințipele.

Ah, Marinelli, eu ti-asiu fi pututu concrede aceea, ce eu insu-mi abiē voiam sè mi-o concredu?

Marinelli.

Si ce cu atâtă mai putinu i-ai concredu autorei turmentelor dtale?

Prințipele.

Dinsei? Tôte incercările de a-i puté vorbi pentru a dōu'a óra a fostu insedaru.

Marinelli.

Si pentru prim'a óra —

Prințipele.

I-am vorbitu. Oh, mi-pierdu simtirile! Cum sè ti-o potiu istorisi pe largu? Dta me vedi o victimă a valurilor: ce me mai intrebi despre modulu cum am devenit? Scapa-me déca poti si intréba dupa aceea.

Marinelli.

A te scapă? dara ce sè mai pôte scapă in casulu acestă? Aceea ce Altetă Ta ai intăriat de a-i marturisi Emilie Galotti, i-o vei marturisi comitesei Appiani. Marfa, ce nu o poti cumperă din mana prim'a, o cumperi din man'a a dōu'a — si astu-feliu de marfuri nu arare-ori cu atâtă mai eftinu din man'a a dōu'a.

Prințipele.

Vorbesci seriosu, Marinelli, seriosu séu —

Marinelli.

Se intielege, că cu atâtă si mai rele —

Prințipele.

Devăi impertinentu!

Marinelli.

Si pe langa aceea comitele voiesce sè iesa cu ea din tiéra. Da, astu-feliu trebue ca cineva sè cugete la altu ceva.

Prințipele.

La ce? Amabile, pré bunulu meu Marinelli, meditéza pentru mine. Ce ai face dta, déca te-ai află in positiunea mea?

Marinelli.

Mai antâiu de tôte asiū consideră o bagatela ca o bagatela, si apoi mi-asiu dîce, că nu voiescu sè fiu insedar, aceea ce sum, adeca — suveranu.

Prințipele.

Nu me lingusă prin o fortia, de care nu sei cum asiū puté usă in casulu acestă! Asta-di, dici dta? deja asta-di?

Marinelli.

De abiē asta-di — are sè fia. Numai dupa fapte implinite este greu a consiliá pe cineva. (Dupa o scurta meditare.) Voiesci sè-mi dai mana libera, principe? Voiesci sè aprobezi tôte acele, ce voiu intreprinde?

Prințipele.

Tôte, Marinelli, tôte, câte voru impedeacă acăsta lovitura.

Marinelli.

Deci sè nu pierdemu timpulu. Sè nu remani in cetate. Pléca indata la castelulu dtale de la Dosalo. Drumulu catra Sabionetta trece pe acolo. Déca voiu reusì a departá momentanu pe comitele, apoi credu — — fara indoiéla; elu va cadé in acésta cursa. Ai de gându, Principe, a tramite unu ambasadoru la Massa in caus'a casatoriei dtale? — Lasa sè fia comitele acestu ambasadoru; cu aceea conditiune de a plecă inca asta-di. — Intielegi?

Principele.

Escententu! Adu-lu numai afara la mine. Du-te, grabesce! Eu me aruncu indata in tra-sura. (Marinelli ese.)

SCEN'A VII.

Principele.

Indata! indata? Unde a remasú? (cautandu portretulu.) Pe pamentu? acést'a a fostu pré multu! (ridicandu-lu.) Dara sè te privescu? ba nu, de ocamdata nu te voiu mai priví. Pentru ce sè-mi infigu sagét'a si mai adancu in plaga? (lu-pune la o parte.) Am langezitu, am suspinatu destulu, mai multu decâtú mi-erá permisu: inse nu am facutu nimica! si din caus'a gingasiei neactivităti pe ací erá sè pierdu totu! Déca Marinelli nu va isbutí? Pentru ce si voiescu eu óre sè me incrediu singuru numai lui? Mi-aducu a minte, cà pe la ór'a acés-ta (uitandu-se la césu.) Tocmai pe la ór'a acés-t'a piós'a copila erá indatinata sè asiste in tóte diminetile la misa in biseric'a Dominicanilor. Ce ar fi, déca m'asiu incercá sè-i vorbescu a-colo? Dara asta-di, asta-di in diu'a cununiei sale — asta-di anim'a ei se va ocupá de alte obiecte cu totulu diferite de misa. Dara, cine scie? Este numai o preamblare. (Trage clopotielulu si pe candu aduna cu iutiéla câte-va din hartiele de pe mésa, intra camarierulu.) Dí se vía trasur'a! Inca nu a sositu nici unulu dintre consiliari?

Camarierulu.

Camillo Rota.

Principele.

Dî-i sè intre. (Camarieriulu ese.) Numai sè nu vré sè me retiena. De asta-data nu! De alta-data voiu stá cu placere la serviciulu scrupulositătilorù sale. Aicea mai erá inca petitiu-nea unei Emilia Bruneschi. (Cautandu.) Éta-o! Dara amabil'a mea Bruneschi unde ti-este interpretatóri'a — —

SCEN'A VIII.

Camillo Rota, cu hartíi in mana, Principele.

Principele.

Vino, Rota, vino numai. Éta aicea, ce am desigilat u asta-di. Putînu imbucuratoriu! Vei vedé dta insu-ti, ce este de facutu. Ia-le numai!

Camillo Rota.

Pré bine, Alteti'a Ta.

Principele.

Aicea mai este inca o petitiune a unei Emilia Galot... Bruneschi, voi am sè dîcu. Eu deja o am aprobatu subscrisu-o. Inse totu-si — lucrulu nu este o bagatela. Mai intardîa inca câtva cu espeditiunea ei. Séu nici unu momentu: cum vei voi?

Camillo Rota.

Nu cum voiu vré eu, Altetia.

Principele.

Ce mai este inca? Ceva de subscrisu?

Camillo Rota.

Ar mai fi inca de subscrisu o sentintia de mórtē.

Principele.

Pré bucurosu. Adu numai incóce! cu-rendu.

Camillo Rota, (uimitu si privindu la principe cu ochii spariati.)

Am dîsu — o sentintia de mórtē.

Principele.

Am audîtu pré bine. Ar puté fi déjà gata. Me grabescu.

Camillo Rota, (cautandu prin hartile sale.

Mi se pare, cà o-am uitatu chiar a casa! Iérta-me, gratiôse Principe. Mai pôte inca sè remaia pana mane.

Principele.

Fia! Stringe-le numai la olalta: trebue sè me ducu. Mane, Rota, mai multe. (Ese.)

Camillo Rota, (scuturandu-si capulu, stringe hartile si se duce.)

Pré bucurosu? O sentintia de mórtē pré bucurosu. Nu i-o asiu fi datu sè o subscrisie in momentulu acesta si chiar sè fi fostu sentinti'a de mórtē a asasinului unicului meu fiu. Pré bucurosu! pré bucurosu? Me sagéta pana in anima acestu cumplitú „pré bucurosu.”

(Finea actului antâiu.)

L. G. Baritiu.

S A E O N G

Pies'a nouă a lui Sardou.

— „Andrea.“ —

In 17 martiu s'a represintat in teatrulu „Gimnase“ din Paris o piesă nouă a multu iubitului Sardou, a carui piese se jocă cu succesu și in teatrele de la noi.

Acăsta se numesc „Andrea“, comedie in patru acte si siese tablouri.

Diuariile de la Paris ni aducu relatari picante despre succesulu ei. Nu va fi dora fara interesu a face unu micu estrasu.

Cuprinsul toturoror recensiunilor in fondu e, că acăsta nouă piesă a lui Sardou nu este mai buna decătu celelalte ale lui, dar nici mai rea.

*
Éta sujetulu pe scurtu!

Comites'a Andrea are o rivală, care e o baletista si se numesc domnisiór'a Stella; dins'a vré sè elibereze pe barbatulu ei din farmecile acesteia.

Comites'a reese in realizarea dorintiei sale, că-ci inchidiendu-si barbatulu in cas'a nebuniloru, i descepta gelos'a.

Aice e tóta pies'a. Acestu scheletu secu inse e incarcatu cu carne, care consta din spiritu, umoru, finetia si freschetia.

*

Inse dora mai interesanta decătu insa-si nou'a piesă, e istoria ei. Sè v'o povestescu pe scurtu si acăst'a.

In iuliu 1871 intr'una din dile Sardou primi o epistola subsemnata „Miss Ethel“, dar fiindu că epistol'a eră scrisa englezesc, si dinsulu nu scie limb'a acăst'a, o aruncă in corf'a de hartii.

Peste căte-va dile Sardou primi a dōu'a serisore, totu eu acăsta subscriere.

Atunce elu chiamă pe unu amicu alu seu, care scie englezesc, si acest'a i esplică cuprinsulu ambelor epistole.

Miss Ethel, o actritia americana de naltu talentu, vină a propune prin acele epistole lui Sardou, sè-i scrie o piesă, in care dins'a sè debuteze in America.

Actriti'a ceru de la autoru o intrevadere, cu care ocasiune ea sè pótă vorbí cu elu despre conditiunile contractului ce voru incheiat.

Sardou i implini cererea, si a dōu'a dī elu avă ocasiune a vedé actriti'a americana, si a vorbí cu ea — prin mijlocirea unui dragomanu.

*

— Domnule Sardou, — disse actriti'a, — piesele dtale facu mare efectu la noi. Eu am jucat cu multu succesu in ele. Voí-vei dta a scrie o piesă a nume pentru mine, care sè remana proprietatea mea?

— Ast'a va atérnă de la pretiulu ce dta mi-vei oferí, — respunse Sardou.

— Spune dta sum'a.

— 50,000 de franci.

— E bine. Éta conditiunile mele: Opulu dtale

pentru tóta America e proprietatea mea; dreptulu de represintare si de publicare in Francia remane alu dtale, — inse nu-lu vei poté intrebuintă, decătu numai peste unu patrariu de anu dupa prim'a represintatiune din New-York.

— Primescu.

— Ai dora ceva gata?

— N'am decătu scenariulu unei comedii in patru acte. Titlulu provisoriu eră „Arabela.“

— Noi vomu numi pies'a „Agnes“, pentru că si numele meu e acest'a. Int'aceea numai atât'a dorescu, ca la finea piesei sè me lasi a mori.

— Dar acăst'a nu se potrivesce in cadr'a piesei.

— Nu-mi pasa, eu — moru admirabilu.

Sardou n'avă incatrău. Elu promise a gata manuscriptulu la anu pe o dī anumita, si Miss Ethel se departă.

Numai dupa departarea ei incepù elu a medită despre acăst'a aventura in adeveru americană.

*

In iuliu 1872 Miss Ethel se presintă de nou la poetulu. Ea primi manuscriptulu, invetià rolulu ei in trecerea sa pe mare pana la New-York, si in scurtu timpu incepù cu trup'a sa repetitiunile, apoi pies'a se represintă cu succesu uriasu in mai multe orasie mari ale Americei. Numai la New-York s'a jocatul de vr'o 300 de ori.

Va sè dica in Americ'a s'a jocatul mai de graba, decătu la Paris.

*

Am uitatu sè spunu, că Sardou a scrisu pies'a acăst'a in timpu scurtu, că-ci in iuliu 1872, pe candu Miss Ethel veni sè-i céra manuscriptulu, elu — atunci insuratu — se află chiar in lun'a de miere, candu nici de cum nu-lu lasă anim'a a-si parasí jun'a socia spre a se asiediá la més'a de scrisu.

Dar elu eră deoblegatul prin contractu, si astu-felu fu silitu a scrie pies'a.

O si scrisu in 14 dile.

*

Ca curiositate, sè scriu ceva si despre toaletele actritelor, cari au jocatul rolurile prime.

Comites'a a aparutu pe scena in aceste toalete:

Nr. 1. Haina de catifea sură, cu ghirlande de flori si cu puffuri de viorele de Parma. In Peru flori si viorele. Pe pieptu unu stropu de diamantu in pretiu de 600 franci.

Nr. 2. Haina véneta rotunda, cu masere albe; asemenea palaria: toaleta „purée-de-masere.“

Nr. 3. Toaleta „cafea cu lapte“: haina castanía, cu mantilu séu bunditia.

Nr. 4. Haina de demanétia din crepe de Chine rosa-rosia, cu volunturi mici din taffet.

Éra baletist'a fu astu-felu imbracata: Haina scurta din atlasu galbenu de colorea păiului, cu volunturi de dantele negre suflete cu auru; spacelul alb cu nasturi (bumbi) aurii; bolero auriu si rosu ci-resfu; in Peru unu peptene mare infrumsetiatu cu

brillante, pe care lu-acoperia unu velu de dantele negre suflate cu auru si o rosa ciresia-rosia.

*
Va se dica, piesele lui Sardou nu se potu jocá fara — toalete scumpe!

Iosif Vulcanu.

Amadeo, ex-regele Spaniei.

— Portretulu pe pagin'a 125. —

In nrulu presinte publicamu portretulu unui barbatu, care posede stim'a toturorul celoru drepti.

Amadeo, fiul lui Victoru Emauiliu, e demnu de renumele familiei sale; chiar si inimicii lui sunt simiti a recunoscere cavalerismulu, iubirea de poporu si bunulu tactu alu ei.

Chiamatu la tronulu Spaniei, elu s'a inchinatu vointiei majoritatii, dar numai sub conditiunea, deca sceptrulu seu va produce incetarea infriosatelor resbelele civile, cari de atatia ani sfarsa sinulu acelei nefericite tieri.

Dominindu abié doi ani, elu se convinse cu dure, ca acesta sperantia a lui nu se poate realisá, — deci la 11 fauru a. c. abdică la tronu in numele seu si alu toturorul urmatorilor sei.

Raru evenimentu in vieti'a domnitorilor, cari si deca sunt alungati de poporu, totu-si nu renuncia, ma facu proteste in fati'a lui.

E bine, Amadeo l'a facutu, si astu-felu tiér'a fu salvata de unu resbelu eventualu, in care s'ar fi versatu sangele a mii si mii de ffi ai ei.

Elu a abdicat, si s'a rentorsu in Italia, ca se nu mai fia rege, ci unu cetatianu simplu alu patriei sale.

B o m b ó n e.

Erá o vijelia cumplita, pe candu o societate si petreceea bine intr'o odaia.

De odata intr'a unu glumetiu, si dise:

— Fratiloru, asié ventu grozavu e p'afara, incat'a acel'a mi-a suflatu patru cruceri dintr'unu — siesseru de argintu, ce-lu aveam in busunariu.

*

Totu acest'a povestí:

— Eri am sositu forte obositu a casa, si voi am se-mi acatii gheroculu in cuieriu si se me lungescu pe divanu. Dar ce patii! Eram asié de confusu, incat'u me acatiai pe mine in cuieriu, si lungii gheroculu pe divanu.

*

Unu vaporu din Londra, strabatea 10 mile ale sale pe óra, candu de odata audí inainte acestu tipetu:

— Unu omu in mare!

— Stop! — facu capitanulu.

Dupa aceea rentorcendu-se catra comptabilulu bastimentului dise:

— A platit u caletori'a?

— Yes (da), — respusne cassierulu.

— Pe drumu! — strigà capitanulu.
Si bastimentulu si-urmà calea.

*

— Mama, adeveratu este, ca Aleșandru este orfanu? — dicea George mamei sale.

— Da, dragulu meu copilu.

— Oh! bietulu baiatu!

Si mam'a, plina de bucuria, sarută pe George, fericita ca-i vede o anima atatú de buna.

Dara George adause:

— Ien gandesce, mama, deca n'are parinti, pe cine o se mostenescă?

Unu tineru bogatu, frumosu, si destulu de amabilu, dara care are numai unu defectu, — este forte gângavu, — incercă se faca curte, dilele trecute, unei gentile actritie:

— Ah! scumpulu meu, — i dise ea, — vieti'am este pre scurta, ca se am timpu a te asculta.

CE E NOU?

* * (Pericolu pentru holtei!) Nu ve spariati, — dominilor holtei, ca-ci pericolul nu ve mai ameninta, elu a si trecutu deja! In un'a din siedintiele din urma ale camerei deputatilor Ungariei, unu deputatu a facutu propunerea, ca se se impuna darii a supra holteilor cari nu voru se se insore. Camer'a inse n'a primitu propunerea.

* * (Diet'a Ungariei) in siedint'a de la 19 martiu a desbatutu proiectulu despre timbru. Dlu Parteni Cosma luandu cuveutulu a combatutu proiectulu in generalu, — la desbaterea speciala inca si-a aredicatu graiulu, — dar in siedint'a de la 20 majoritatea primi propunerea guvernului. In siedint'a de la 21 s'a acordatu subveniune societatii privilegiate a vapórelor pe Dunare, statordu-se ca vapórele acelei societati pe catu timpu plutescu pe Dunarea ungrésca, se porțe tricolorulu Ungariei.

* * (Siedintiele camerei represintantilor) voru durá pana la 8 aprile, apoi intr'o dí óre-care cam dupa a 20-a — se voru amaná, insarcinandu-se presedintele cu convocarea. Atunce camer'a se va aduná de nou, si in diu'a urmatória se va deschide sessiunea noua, in care guvernul va substerne bugetulu anului 1874, — care se va si desbate pana 'n finea lui maiu.

* * (Testamentulu lui Napoleonu III,) in fine s'a publicatu. Avea lui personala se urca la sum'a de 120,000 pundi sterlingi, — pe cari i lasă societati sale. Principelui imperatescu nu-i lasă decatul — corón'a imperatessa.

* * (Se sporescu jidovii in Austria!) Datele statistice adeverescu, ca la anulu 1830 in Austria erau 355,000, — asta-di numerulu loru se urca la 820,000. Adeca totu alu 25-le omu e jidovu. Mai multi se afla in Galitia si in Bucovina. In Galitia totu alu diecele omu e jidovu.

= (Unu englesu,) ca-ci cine altulu ar ave patient'a, ne avendu altu-ceva de lucru, a numeratul mai multi ómeni firele din perului capului si alu barbei. Astu-felu a aflatu, ca unu omu bine crescutu are 130,000 de peri in capu si 14,000 de fire in barba. — Cine nu crede, poate se numere ca se se convinga!

* (Tiarulu rusescu,) precum se scrie din Petersburg, va pleca in 5 iunie c. n. la Berlin, acolo va remané două zile, si astu-fel la 10 iunie va sosi la Viena, a vedea expositiunea universala. In Viena elu va petrece patru zile, si va pleca numai decât spre Italia, spre a-si revedea soci'a, care — precum anun-ciaramu — se afla deja acolo.

Flamur'a lui Hymen.

Y (Archiducele Carolu Ludovicu) si-a inereditat de socia pe principesa Maria Teresia da Immaculata Concepcion Fernanda Eulalia Leopoldina Adelaida Isabella Charlotte Michaela Rafaela Gabriela Francisca de Assisi und de Paula Gonzoga Agnes Sofia Bartholomea dos Aujos — de Braganza. Mires'a este de 17 ani, tatalu ei — principale Miguel — a fostu siese ani regale Portugaliei; dinsulu a murit la 1866. Ea siede cu mama-sa in Bavaria.

Biserica si scola.

♂ (Esamenele semestrale) in institutulu rom. or. pedagogico-preparandialu din Aradu s'au incheiat la 27 febr. Apoi la 5 martiu s'a inceputu semestrulu alu doile.

♂ (Unu pedagogu modernu.) In o fóia scolaria ultramontana unguresca unu invetiatoriu magiaru si desvolta principiele sale pedagogice, si declară in fine, că acele culmineaza in cuvintul: „Bate-lu!“ Bunul invetiatoriu voiesce a aplicá acestu principiu numai la copiii de la sate. Ore n'ar fi bine a tramite pe acestu invetiatoriu la expositiunea universala din Viena?

♂ (Cursu de teleyrafia) se va deschide in 15 aprilie la Brasovu, si va dură 7 septemani. Se vor primi barbati si femei nascuti sub corona Ungariei; barbati trecuti de 20 si nu peste 30 ani, si femeile poste 18 ani. Recursurile sunt a se tramite pana 'n 1 aprilie la directiunea reg. telegrafica din Clusiu.

♂ (Scol'a romana din Gurahontiu,) comitatulu Aradului, s'a surupatu, — dar n'a omorit peste nime, că-ei scol'a — firesce! — era gola.

♂ (Alegerele sinodali) s'au si inceputu, mai alesu in dieces'a Caransebesiu. Eventualitatea a voituit, ca dnii Babesiu si Bartolomeiu se fia alesi in acel'a-si cercu.

♂ (Comitetulu scóelor din Londra) a luat o decisiune in virtutea careia nici unu copilu mai micu de 13 ani nu va fi invoit pe vizitoriu a lueră pentru bani, nici a vinde ori cõ obiecte pe strada in timpul orelor de scola.

Societati si institute.

♂ (Comitetulu societății pentru fondu de teatru romanu) a tienutu la 25 l. c. siedintia, la care au participat: vice-presedintele dr. Aleșandru Mocioni, membrii: V. Babesiu si Petru Mihali, si secretariulu Iosif Vulcanu. Secretariulu a reportat despre banii incursi de la adunarea din Timisiora, cari facu sumă de 297 fl. 30 cr. si 1 ₣, si cari deja s'au publicat in „Familia“; — apoi despre inaintarea unui comitetu filialu alu societății la Timisiora. Dupa acestea s'a decis, a se provoca pe calea privata toti aceia, cari au subscrisu pentru fondulu societății unu capitalu de

care, inse inca n'au platit nici capitalulu nici interesele, — precum si aceia, cari s'au deoblegat a plati cîte 6 fl. pe anu, — să binoyoișca a respunde deoblegamentulu loru. In fine se știri, ca adunarea generala — care in anul acesta va fi la Caransebesiu — să se tienă in zilele 27 si 28 aprilie st. n. Celelalte decisiuni privescu administratiunea comitetului. (Chiar candu scriemu aceste sîre, primim o frumosă colecta de 433 fl. 3 cr., tramisa din Resita de dlu deputatul Iuliu Petricu. Mai pe largu in nr. viitoriu. Red.)

♂ (Societatea „România Jună“) prin scrisoarea presedintelui ei, a tramsu salutările sale fratiesci „societății Petru Maior“ la ocazia constituiri definitiva a acesteia.

♂ (Societatea Georgiu Lazaru) va serba in sambăta Floriloru parastasulu nemuritorului invetitoriu Georgiu Lazaru

♂ (La Oravitia) s'a inaintiatu de curendu o casina romana, care panacuma are 200 de membrii. — Casin'a s'a deschis la 1 martiu cu tota pomp'a, tinendu-se si unu balu romanescu forte splendidu, atât de splendidu si animatu, cum n'a mai fostu altul in Oravitia.

♂ (Reuniuni si discursuri intre poporu.) Sub acestu titlu estimu in „Gazeta“ unu articolu, prin care se propune: a) să se inainteze in totu satulu cîte o reuniune filantropica de cruceri, cu scopul de a descepta simtiulu la cultura interna si esterna; b) unnu fia-care din membrii să se adune de 2—3 ori săr'a in timpu de érna si celu pucinu duminec'a dupa prandiu la unu locu, unde inteligintii să li tienă discursuri instructive; c) reuniunea să se indeorsea in devotamentu pentru cultur'a si progresulu naționalilor sei a culege in totu anulu cîte unu cruceri de fia-care sufletu. Salutamu cu bucuria acista idea frumosă, si dorim realizarea ei!

Literatura.

* („Archivulu“) dui Cipariu nu va mai apară. Dauna mare pentru literatur'a romana. Astu-fel trebuie să cada la noi cele mai prețiose intreprinderi literarie, — din cauza indiferentismului publibului nostru. Pana candu totu asié?

* (Dlu N. V. Scurtescu) a publicat la București: „Rhea Silvia“, drama in 5 acte. Pretiulu 1 leu nou.

* (Din „Istoria critica a Romanilor“) de dlu B. P. Hasdeu a aparutu de curendu fascior'a a treia, si se afla de vendiare la autorulu in București.

* (Diariul „Armonia“) din Romanu, care incease de cîteva luni, a reaparutu.

* (Dlu C. N. Chabudianu) a scosu de sub tipariu urmatorulu opu: „O problema socială.“ Se afla de vendiare la București in librari'a G. Jónide si Soecu.

* („Boeriulu si Rezesiulu.“) Opera teatrala romana in versuri, de dlu C. V. Carpu, a esită de sub tipariu la Iasi.

* (Manuscritele lui Petru cel mare.) La propunerea ministerului de instructiune, tiarulu Rusiei Aleșandru II a cerutu, ca toate manuscrisele lui Petru cel Mare, fondatorulu imperiului rusescu, să se culegă si tiparească. Astu-fel de manuscrise si epistole se afla multe prin archivele statului si ale administratiunii publice; dar cele mai multe sunt in archi-

vele familiei lor si ale persoanelor private, pentru aceea ministeriului instructiunii publice provoca pe toti, cati au epistole si alte acte originale de la Petru cel Mare, ca pentru ajungerea scopului amintitul se le comunicase cu ministeriului, observandu-se totu dodata deca acele originale sunt deja tiparite sau bine, pentru ca se pota luat copia de pe ele.

* (* „Convorbirile literare“) cuprindu in noulul 12 urmatorie materii: „Alecu Russo“, studiu de V. Alesandri. — Din scrierile lui A. Russo: „Petr'a corbului“ legenda, culesa la Bicaz. — „Decebal si Stefanu cel mare“, studiu istoric, „Studie națiunale la 1840.“ — „Scrisori din inchisoarea de la Clusiu.“ — „Istoria critica a Romanilor“ de B. P. Hasdeu, critica a supra ei de G. Panu, — „Idil'a a 16-ea si Elegia a 26-ea din André Chérnier“ traduse de A. Naum; — „Padurea Bucovinei“, de Victor Umlauft, traducere de I. V. Stefanu. — Bibliografia.

Teatru.

* (* *O drama americana*) In Chicago s'a reprezentat in dilele trecute o drama noua, care a facut mare sensatiune. In actul antaiu se vede o spenziu-ratoria (furci), pe care chiar trebuie sa se spenda unu condamnat. Scena acesta ingrozitoria se si incepe; caleulu pune funea pe grumadii bietului omu, candu eta sosesc — agrafarea. Nevinovata a acestuia se descepere, si in cursulu piesei se prinde adeveratulu pecatosu. Acela apoi la finea piesei se si spendiura. Publicul intr'atata se entuziasmeaza la vedere acestei scene, incatu bietulu actoru trebuie sa repetiesca mai de multe ori spendiurarea.

* (* *In teatrulu de opera din Viena*) se facu mari pregatiri pentru unu baletu, care va avea sa faca furore mare pe timpulu espositiunii universale. Titlulu baletului e „Ellinor, de Taglioni.“

* (* *Teatrulu celu mare din Bucuresci*) La 8 martiu fu reprezentatiunea extraordinaria, pentru beneficiul lui Constantin Dimitriade. Program'a, partea I. Mare uvertura din Guillom Tell, mare scena din tragedia „Fantasmulu“, de Voltaire, traductiune de I. Heliade Radulescu, jucata de dnii St. Vellescu si C. Dimitriade. Concertu pentru violoncelu de Goltermann, esecutat de dlu Dimitrescu. „Cà-ci nu sciamu“ idila de St. Vellescu, esecutata de dr'a Sajet, eleva a clasei de declamatiune din conservatorulu romanu. — „Urmarea stelii confidente“, romantia de Robaudi, cantata de dlu Popescu. „Omagine la Mayerbeer“, fantasia compusa si esecutata de dlu L. Wiest. Partea II. Mare uvertura. Serenata de Vekerlin, poesia de Victor Hugo, tradusa de Maria Flechtenmacher, cantata de dlu Popescu. „Vér'a la tiéra“, poesia postuma de A. Deparatianu, disa de dlu C. Dimitriade. „Fragments“ de cantecu națiunale, esecutate de dlu Wiest. Mare scena din „Burgravii“, drama de Victor Hugo, traductiune in versuri jucata de dn'a Ef. Popescu si dlu Petre. „Batut'a“, dantul națiunalu de dlu Mocenii si esecutat de 12 persone.

Muzica.

* (* *Concertulu lui Liszt*) totu-de-una e unu evenimentu in lumea musicala; astu-fel si concertulu lui de la 21 martiu, datu in sal'a mica a redutului din Pest, a adunat unu publicu forte alesu. Maestrul

fu primitu cu entusiasmu. Elu a inceputu productiunile sale cu o fantasia-sonata (Es-dur) de Beethoven, care opu — la aparitia mai usioru — prin executa-rea lui aparut cu unu timbru epicu. Mai mare efectu facut apoi cu „Prelude“ (Des-dur) si „B-moll-mazurca“ de Chopin. Cealalti artisti inca facura furorare mare.

Pictura.

= (* *Pictorul Vastag din Clusiu*) a terminat mai multe tablouri pentru espositiunea din Viena, — sujetul unuia e scosu din vieti a poporala romana. Dar dintre pictorii nostri nici unul nu va expune vr'unu opu?

Espositiunea universală de Viena.

* (* *O piramida de sare*) Baiesii din Maramuresiu voru sa tramita la espositiunea universală din Viena o piramida de sare. Aceasta va fi de unu stangenu innaltă, si va apesa mai multu de 200 de centenarie.

* (* *Espositiunea universală din Viena*) va avea, ca recompensa, cinci medalii si două diplome. Va fi o medalia pentru arti, care se va da artistilor de antaiul rangu. Apoi o medalia de progresu, distribuita espanetorilor cari au luat deja parte la espositiunile universale anterioare, si la cari se voru fi constatat progrese insemnante. A treia va fi o medalia de meritu, pe care voru primi-o espanetorii, cari pentru antai-a-ora tramtut producările lor la o espositiune universală, si carora li se va fi recunoscutu seriose merite, din punctul de vedere tehnicu. Medalia de bunu gustu va fi data acelorui a ale carora producte implinesc conditiunile unui gustu innaltu, atatul sub reportul colorei, catu si sub acela alu forme. Cooperatorii cari, dupa informariile date de espanetori, voru fi resplatiti cu medali'a de cooperatiune. Diplomele voru fi: 1) diploma de onore, ce voru capeta-o persoanele sau corporatiunile ce si-au castigat in educatiunea poporului sau in desvoltarea industriei, a economiei sociale, etc., merite nemesurate, si 2) diplom'a de meritu, care va avea cam aceea-si insemnare, cu mentionele onorabile, atatul de durnicu impartite in precedintele espositiuni.

* (* *Prussia*) va tramite 83 de profesori de tehnica a studiat la espositiunea universală din Viena. — Din Germania era-si se voru tramite vr'o 189.

* (* *Regele Bavariei*) va vinde si dinsulu a vedea espositiunea universală de Viena, dar numai dupa departarea imperatului Vilhelmu si a tiarului rusescu.

* (* *Garnison'a din Viena*) va primi pe timpulu duratei espositiunii cu 25 procente mai multa lefa, de catu de alta-data.

* (* *Visitarea espositiunii*) adeca intrarea in maritiul palatu, este oprită de la 2 martie, pentru a se putea inainta si determina lucrările in ordine si fara confusiune; facu inse exceptiunile persoanelor ocupate cu lucrările de arangiarea obiectelor esposibile; lucrările de instalatiune in nauntru espositiunii au inceputu in 3 martie cu mare activitate si pe dì ce merge sosescu marfuri din interiorul imperiului austriacu si din strainetate de preste mari si de preste totu globulu.

Industria si comerciu.

|| (*Unu lucru de mesariu modernu.*) Intr'unu districtu óre-care la noi s'a edificatu o casa. Mesariulu care a gatatu cele trebuintiose la casa, finindu-si lucrulu, a chiamatu comissiunea esaminatória, spre a-i aproba lucrulu, si astu-fel spre a-si poté scôte dinsulu plat'a. Comissiunea veni, si mesariulu o acceptă in o odaia a casei noue; din nefericire inse usi'a noua intru atât'a a crepatu, incâtu membrii comisiunii recunoscura prin crepatura pe mesariulu. — Atunci presiedintele comissiunii strigă inca din afara: „Pana ce eu pe dta te vedu, prin usi'a inchisa, nu vei capetă plat'a.

X (*Diuarifulu „Neue Freie Presse“.*) pan'acuma proprietatea a 2 bance, s'a vendutu dîlele trecute unui consorciu. Pretiulu de cumperare (dimpreuna cu unu palatu pomposu si cu o tipografie grandiosa) fu 3 milioane de fl.

|| (*Croitori de haine femeiesci*) sunt ca frundia'n campu; dar crotoresele de haine barbatesci sunt mai rare. Deci inregistrâmu, că de câtu-va timpu se afla si un'a de aceste la Dobritinu.

Tribunale.

¶ (*Unu procesu de papagale.*) Unu procesu interesantu s'a inceputu de curendu la Darmstadt. Unu directoru de teatru, inainte de a pleca in caletoria, elu a datu 3 papagale spre ingrigire unei familie. Acuma, la rentorcerea sa din acea caletoria, elu si-a pretinsu paserile, dar famili'a respectiva nici decât nu voiá se-i implinéscă cererea. Directorulu a intentat procesu. Dar famili'a ingrigitoria pretinde a recompensa de 1480 fl. pentru nutrirarea si invetiarea papagalelor, că-ci ele in restimpulu acel'a invetiara a cantă frumosu. 1480 fl. pentru trei paseri, dôra totusi va fi multu !

Pentru economie.

A conservá carnea si legumele multu timpu. Sè se ie putina pilitura de feru bine curatita de prafu, peste care sè se tórne apa rece curata, pana va acoperi carnea seu legumele cele prospete, si spre a fi obiectulu cu desevêrsire ferit de aeru, sè se verse si putinu untu-de-lemn pe d'a supra. Carnea care este astu-felu conservata, se scôte dupa unu timpu de sipte septemani, si se observa că nu pierde nimic din colorea si miroslu ei, ci din contra, da unu bulionu de minune, pastrandu frumosulu seu miroslu naturalu. Asemenea nu se schimba nici colorile si gustulu verdetiurilor. Pentru a se scôte obiectulu conservatu, nu are cineva de câtu sè plece putinu vasulu si untulu-de-lemn se va scurge numai de câtu si pana la cea din urma picatura.

Suvenirea mortilor.

† (*Ioanu Francu,*) avocatu in Baia-de-Crisiu, a repausatu la 21 martiu, in etate de 38 ani. Prin mórtea lui natiunea a perduto unu bravu fiu alu ei.

† (*Ioanu Tulcanu sen.*) preotu gr. or. romanu, a repausatu la 8 martiu, in etate de 70 ani, in comună Zarandu, comitatulu Aradului.

† (*Ioanu Bradu,*) vice-notariu in Sîria, comitatulu Aradului, a repausatu la 2 martiu, in etate de 36 ani.

† (*Boicea Radianu,*) fostu mai de multe ori reprezentantele Craiovei in adunările tierii, a repausatu dilele trecute.

† (*Eufrosina Plagino,*) fiic'a fostului Domnu Moruzzi alu Moldovei, a incetatu din viétia la 6/18 martiu in Bucuresci.

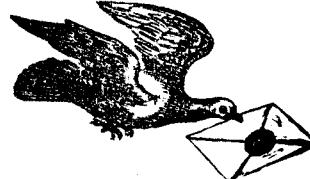
† (*Basiliu Popoviciu,*) parocu in Pischinti in Transilvania, a murit la 4 martiu in etate de 59 ani.

Calindariu istoricu.

— Martiu. —

22. 1771. Nascerea lui Zchokke. 1832. Mórtea lui Göthe. 1848. Nôu'a lege de presa se arde la Pesta in publicitate. — **23.** 1432. Vladu III Domnulu României bate pe teotonii la Severin. 1749. Nascerea astronominului Laplace. 1801. Uciderea imperatului Paulu I. — **24.** 1848. Schleswig-Holstein si-alege unu guvern provisoriu. — **25.** 1420. Inceputulu resbelului husiiloru. 1771. Nascerea lui Ioachim Murat. 1820. Scótarea iesuitilor din Russia si Polonia. **26.** 1777. Mórtea tiarului Ivan infricosiatulu. — **27.** 1443. Nascerea regelui Matheia Corvinulu. 1848. Lemberg se bombardéza. — **28.** 1483. Nascerea lui Rafaelu. 1849. Haynau bombardéza Brescia.

Post'a Redactiunit.

¶ ¶ **Treiluniulu jan.-mart.** va espirá cu nrulu viitoriu. Ne rogâmu a renoi câtu de curendu prenumeratiunile. Pretiulu pe apr.—dec. 7 fl. 60 cr.; pe apr.—sept. 5 fl.; pe apr.—jun. 2 fl. 60 cr., — si nu 2 fl. 50 cr., — precum ni tramitu unii spre pagub'a nôstra.

La o copila. Se vede ca ai inclinatune pentru poesia. Astă e cauș'a, care ne indémna a speră de la dta opuri mai bune.

O aventura amorosa. Flori multe, cuprinsu — nimica. Datele poporale le asceptamu, dar in form'a loru originala, adeca numai simplu descrise, si nu ca cea de anu. Cartile vori sosi in dilele urmatòrie.

Caransebesiu Fiti linisciti, ca veti capetă fôia pana'n finea lui septembre.

Ce potu eu! Multe! Numai poetu nu poti se fiu!

¶ **Suplementu:** „*Sclavulu Amorului*“, romanu de Iosifu Vulcanu, tom. I. cõla VIII.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsy in Pest'a. 1873. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului trecutu.